

KHÁI QUÁT VĂN HỌC VIỆT NAM TỪ ĐẦU THẾ KỶ XX ĐẾN CÁCH MẠNG THÁNG TÁM NĂM 1945

I. MỤC TIÊU BÀI HỌC:

- Thấy được một số nét nổi bật về tình hình xã hội và văn hóa Việt nam nửa đầu thế kỷ XX.
- Nắm vững những đặc điểm cơ bản và thành tựu chủ yếu của văn học Việt Nam từ đầu thế kỷ XX đến Cách mạng tháng Tám năm 1945. Có kỹ năng vận dụng những kiến thức đó vào việc học những tác giả và tác phẩm cụ thể.

II. PHƯƠNG TIỆN THỰC HIỆN:

- Sách giáo khoa Ngữ Văn 11 - tập 1.
- Sách giáo viên Ngữ Văn 11 - tập 1.
- Sách thiết kế.

III. CÁCH THỨC TIẾN HÀNH:

- GV tổ chức giờ dạy theo cách kết hợp các phương pháp: Gọi tìm, trao đổi thảo luận, vấn đáp,...

IV. TIẾN TRÌNH BÀI DẠY:

1. Ôn định lớp

2. Kiểm tra bài cũ:

- Những biểu hiện của nội dung yêu nước và nhân đạo trong văn trung đại từ thế kỷ XVII đến hết thế kỷ XIX.

3. Bài mới: “Khái quát văn học Việt Nam từ đầu thế kỉ XX đến Cách mạng tháng Tám 1945”:

HOẠT ĐỘNG CỦA GV & HS	NỘI DUNG BÀI HỌC
<p>❖ <u>Hoạt động 1:</u> Tìm hiểu đặc điểm cơ bản của VHVN từ đầu TK XX đến 1945.</p> <p>- <i>Thao tác 1:</i> GV hướng dẫn HS tìm hiểu đặc điểm thứ nhất: Văn học đổi mới theo hướng hiện đại hoá.</p> <p>- GV : Yêu cầu HS quan sát SGK trang 82 -87, nêu nội dung những đặc điểm cơ bản của VHVN giai đoạn này.</p> <p>+ HS: Quan sát, phát hiện, đọc tên đặc điểm.</p> <p>+ GV : Giải thích khái niệm hiện đại hoá trong văn học.</p> <p>+ GV : Giao HS đọc trang 82, 83 và trả</p>	<p>I. Đặc điểm cơ bản của văn học Việt Nam từ đầu thế kỉ XX đến Cách mạng tháng Tám năm 1945:</p> <p><u>1. Văn học đổi mới theo hướng hiện đại hoá:</u></p> <p><u>a. Khái niệm: Hiện đại hoá văn học:</u> Là quá trình làm cho văn học thoát ra khỏi hệ thống thi pháp văn học trung đại và đổi mới theo hình thức của văn học phương Tây, có thể hội nhập với nền văn</p>

<p>lời những câu hỏi:</p> <p>+ GV : Văn học thời kì này không phải tự nhiên mà có. Cơ sở, điều kiện hình thành và phát triển của nó chính là hoàn cảnh lịch sử - xã hội, văn hoá. Vậy, hoàn cảnh lịch sử - xã hội, văn hoá VN thời kì này có gì đáng lưu ý? Hoàn cảnh đó tác động như thế nào đến diện mạo của nền văn học VN giai đoạn này?</p> <p>+ HS: Trả lời.</p> <p>+ GV : Nhận xét, và phân tích các nguyên nhân dẫn đến văn học VN thời kì này được hiện đại hoá?</p>	<p>học hiện đại trên thế giới.</p> <p><u>b. Nguyên nhân:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Cơ cấu xã hội có những biến đổi sâu sắc: xuất hiện các giai cấp, tầng lớp mới ---> có đời sống tinh thần, thị hiếu thẩm mỹ mới, đòi hỏi một thứ văn chương mới.- Văn hóa VN dần thoát khỏi ảnh hưởng của văn hóa Trung Quốc, có dịp tiếp thu văn hóa phương Tây.- Đảng Cộng Sản Đông Dương ra đời, lãnh đạo cách mạng giải phóng dân tộc giành thắng lợi ---> yếu tố quan trọng làm
--	---

<p>+ GV : Quá trình hiện đại hoá diễn ra qua mấy giai đoạn? Đặc điểm của mỗi giai đoạn?</p> <p>+ GV lấy VD bài “<i>Xuất dương lưu biệt</i>” và phân tích để minh hoạ cho</p>	<p>cho nền văn học VN phát triển theo hướng hiện đại.</p> <ul style="list-style-type: none">- Tầng lớp trí thức Tây học xuất hiện thay thế cho lớp trí thức nho học.- Chữ quốc ngữ đã thay thế chữ Hán và chữ Nôm trong nhiều lĩnh vực.- Nghề in, xuất bản, báo chí ra đời và phát triển khá mạnh. Viết văn trở thành một nghề kiếm sống.- Sự xuất hiện của đội ngũ phê bình và phong trào dịch thuật,... <p>➔ Những nhân tố trên tạo điều kiện cho nền văn học Việt Nam đổi mới theo hướng hiện đại hoá.</p> <p><i>Quá trình hiện đại hoá: 3 giai đoạn.</i></p> <ul style="list-style-type: none">• <i>Giai đoạn thứ nhất (từ đầu TK XX đến khoảng năm 1920)</i>- Giai đoạn chuẩn bị các điều kiện cần thiết cho công cuộc hiện đại hoá văn học.
--	---

<p>+ GV : Lấy thơ Xuân Diệu để phân tích thấy được sự cách tân toàn diện trong thơ ca ở giai đoạn thứ 3.</p>	<p>viết bằng tiếng Pháp đã góp phần đáng kể vào quá trình hiện đại hoá văn học trong nước.</p> <p>→ Đạt được một số thành tựu đáng ghi nhận còn tồn tại nhiều yếu tố của văn học trung đại .</p> <ul style="list-style-type: none">• <i>Giai đoạn thứ ba (từ 1930 đến 1945)</i> <p>Quá trình hiện đại hoá văn học đã được hoàn tất với những cuộc cách tân sâu sắc trên mọi thể loại:</p> <ul style="list-style-type: none">+ Truyện ngắn và tiểu thuyết được viết theo lối mới từ cách xây dựng nhân vật đến nghệ thuật kể chuyện và ngôn ngữ nghệ thuật với các tác giả tiêu biểu như: Vũ Trọng Phụng, Ngô Tất Tố, Nguyễn Công Hoan, Nam Cao, Thạch Lam, Nguyễn Tuân, nhóm Tự lực văn đoàn,...+ Thơ ca đổi mới sâu sắc với phong trào thơ mới (Thế Lữ, Lưu Trọng Lư, Xuân Diệu, Huy Cận, Hàn Mặc Tử, Chế Lan
---	---

<p>- <u>Thao tác 2</u>: Chốt và chuyển ý: Hiện đại hoá văn học là một quá trình.</p> <p>+ GV : VHVN chia làm mấy bộ phận? Vì sao có sự phân chia ấy? Căn cứ để phân chia?</p> <p>+ HS: Phát biểu.</p> <p>+ GV giảng: Vì VHVN thời kì này phát triển trong hoàn cảnh đất nước thuộc địa, ảnh hưởng của chính sách kinh tế, văn hóa của TD pháp; ảnh hưởng sâu sắc của các phong trào yêu nước.</p> <p>Căn cứ vào thái độ chính trị của các nhà văn (chống Pháp trực tiếp hay không trực tiếp) để chia là 2 bộ phận: VH công khai và VH không công khai.</p>	<p>Viên, Nguyễn Bính,...)</p> <p>+ Phóng sự, bút kí, tuỳ bút, kịch nói, phê bình văn học,...đổi mới (Vi Huyền Đắc, Vũ Đình Long, Nguyễn Huy Tưởng, Hải Triều, Hoài Thanh, Vũ Ngọc Phan,...)</p> <p>→ Văn học VN đã có sự đổi mới toàn diện và sâu sắc.</p> <p><u>2.Văn học hình thành hai bộ phận và phân hoá thành nhiều xu hướng, vừa đấu tranh với nhau, vừa bổ sung với nhau để cùng phát triển:</u></p>
--	--